

Ceturtdiena, 2008. gada 22. maijs

Demokrātijas veicināšana

38. uzsver, ka pašreizējā pārtikas krīze apliecina nepieciešamību veicināt politisko stabilitāti, reģionālo integrāciju, demokrātiju un cilvēktiesības ne tikai ES, bet arī visā pasaulē; tāpēc aicina visas ieinteresētās puses, risinot jautājumu par pašreizējo pārtikas krīzi un problēmas, kas saistītas ar ilgtermiņa nodrošinātību ar pārtiku, veicināt cilvēciskās un demokrātiskās vērtības un tiesiskumu;

*
* *

39. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Pasaules Bankai, G8 valstīm, ANO ģenerālsekretāram, ANO Ģenerālajai asamblejai, ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētājiem un Panāfrikas parlamentam.

Vīzu režīma atcelšana

P6_TA(2008)0230

Eiropas Parlamenta 2008. gada 22. maija rezolūcija par Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu sarunām attiecībā uz atbrīvojumu no vīzu prasības (vīzu režīma atcelšana)

(2009/C 279 E/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ES līguma 2., 6., 24. un 29. pantu un EK līguma 62., 63., 286. un 300. pantu, kas ir juridiskais pamats Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpai un starptautiskām sarunām ar trešām valstīm un organizācijām,
- ņemot vērā Padomes un Komisijas 2008. gada 6. marta un 2008. gada 21. aprīļa paziņojumus Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai,
- ņemot vērā Reglamenta 83. pantu un 103. panta 2. punktu,
- A. tā kā kopš Amsterdamas līguma stāšanās spēkā 1999. gadā Padome nosaka vīzu noteikumus, tostarp to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem vajadzīga vīza, un to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņi no šīs prasības ir atbrīvoti (EK līguma 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) ievilkums);
- B. tā kā Kopienas kompetence vīzu jautājumos ietver nosacījumus bezvīzu režīma piešķiršanai trešo valstu pilsoņiem un tā kā šiem nosacījumiem jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret visiem ES pilsoņiem ne tikai attiecībā uz bezvīzu statusa piešķiršanu vai atteikumu, bet arī attiecībā uz noteikumiem par šāda statusa piešķiršanu vai nepiešķiršanu dažādām ES dalībvalstīm no trešo valstu puses;
- C. tā kā kopš 2001. gada Padome ir atbrīvojusi ASV pilsoņus no vīzu režīma ⁽¹⁾; tā kā līdzīgs atbrīvojums diemžēl nav attiecināts uz visiem ES pilsoņiem, jo ASV joprojām saglabā vīzu režīmu dažu dalībvalstu (pašlaik Bulgārijas, Kipras, Čehijas, Igaunijas, Grieķijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas, Maltas, Polijas, Rumānijas un Slovākijas) pilsoņiem, cita starpā arī tādēļ, ka lielākajai daļai šo valstu vīzu atteikumi, kas pamatojas uz nepārredzamiem kritērijiem, pārsniedz 3 % no pieteikumu skaita (pie zināmiem nosacījumiem — 10 %);
- D. tā kā kopš 2005. gada savstarpīguma mehānismu var ierosināt Kopienas līmenī ⁽²⁾ pēc dalībvalsts paziņojuma, Komisijas saziņas ar attiecīgo trešo valsti un Komisijas ziņojuma Padomei, kura tad var nolemt "par vīzu prasības pagaidu atjaunošanu attiecībā uz konkrētās trešās valsts pilsoņiem";

⁽¹⁾ Sk. Padomes Regulas (EK) 539/2001 II. pielikumu.

⁽²⁾ Sk. Padomes Regulas (EK) 539/2001 1. panta 4. punktu (konsolidētā versija).

Ceturtdiena, 2008. gada 22. maijs

- E. tā kā, lai gan savstarpīgums ir panākts ar vairākām trešām valstīm, tas vēl nav noticis ar ASV, tādēļ Komisija 2006. gadā ierosināja "vīzu režīma atjaunošanu uz laiku [ASV] diplomātisko un dienesta/oficiālo pasu turētājiem, lai veicinātu progresu savstarpības principa īstenošanā" ⁽¹⁾; tā kā šo simbolisko ierosinājumu Padome tomēr neņēma vērā;
- F. tā kā vairākas dalībvalstis ir turpinājušas tiešu divpusēju saziņu ar ASV administrāciju, neņemot vērā Kopienas neapstrīdamo kompetenci šajā jautājumā;
- G. tā kā situācija juridiski sarežģījās, kad ASV 2007. gada 3. augustā stājās spēkā Likuma par 9/11 komisijas rekomendāciju īstenošanu 711. sadaļa ⁽²⁾, proti, Drošas ceļošanas un pretterorisma partnerības 2007. gada akts, kas reformēja vīzu režīma atcelšanu, pievienojot septiņus drošības uzlabojumus ⁽³⁾, lai nodrošinātu, ka visas dalībvalstis, kas vēlas piedalīties vīzu režīma atcelšanas programmā (VWP), piekrist parakstīt divpusēju saprašanās memorandu un tā saistošos īstenošanas noteikumus;
- H. tā kā, lai gan šo tā saukto īstenošanas noteikumu saturs ES iestādēm joprojām nav zināms, no saprašanās memoranda ir skaidrs, ka daži no jaunajiem "drošības uzlabojumiem" ir Kopienas kompetencē (piemēram, attiecībā uz vīzu piegādi un Ceļošanas elektronisko sistēmu autorizācija (ESTA) turpmākajiem papildu pienākumiem), daži ir ES kompetencē (piemēram, attiecībā uz nozagtām pasēm ⁽⁴⁾, pasažieru datu reģistru un Šengenas datiem saistībā ar noziegumiem) un atlikušie uzlabojumi — katras dalībvalsts ekskluzīvā kompetencē (piemēram, saistībā ar attiecīgās valsts pilsoņu sodu reģistru un attiecībā uz drošības darbinieku klātbūtni transatlantiskos lidojumos);
- I. tā kā, lai atrisinātu šo jautājumu un visas dalībvalstis 2009. gadā piedalītos reformētā ASV vīzu režīma atcelšanā, Padome 2008. gada 18. aprīlī pieņēma lēmumu par divpusēju pieeju:
- a) piešķirt Komisijai oficiālas pilnvaras veikt sarunas ar ASV par visiem jautājumiem saistībā ar Kopienu un
- b) pieņemt norādījumus, kas dalībvalstīm jāievēro dialogā ar ASV līdz EK/ASV sarunu pabeigšanai; šie norādījumi izklāsta, kas ir EK/ES kompetencē un par ko (tā kā tas ir valsts kompetencē) var veikt divpusējas sarunas, un skaidri pasaka, ka attiecībā uz divpusējām sarunām dalībvalstīm jāievēro dalībvalstu un ES iestāžu lojālas sadarbības princips, ko nosaka EK līguma 10. pants un EK Tiesas spriedums (C-105/03) par EK līgumā noteikto pienākumu izpildi;
- J. tā kā pat attiecībā uz jautājumiem, kuri ir dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē, lojālas sadarbības principu var apdraudēt divpusēji nolīgumi, kuros ir atšķirīgi nosacījumi par bezvīzu statusa piešķiršanu dažu dalībvalstu pilsoņiem, kā rezultātā vīzu jomā iespējama atšķirīga attieksme pret dažādu dalībvalstu pilsoņiem; tā kā Komisijai būtu jānodrošina lojālas sadarbības princips;

⁽¹⁾ Otrais ziņojums par savstarpīgumu — 2006. gada 3. oktobra COM(2006)0568.

⁽²⁾ Pieejams: http://www.ise.gov/docs/nsis/Implementing911_Act.pdf

⁽³⁾ Četri no tiem ir obligāti: 1) elektroniskās ceļošanas atļaujas sistēma (ESTA), 2) pastiprināti drošības datu apmaiņas pasākumi, 3) prasība laicīgi ziņot par neaizpildītu vai izdotu pasu pazaudēšanu vai nozagšanu un 4) garantijas, ka vīzu režīma atcelšanas programmas valstis piekrist savu pilsoņu repatriācijai gadījumā, ja tos izraida no ASV. Ir arī trīs neobligāti pastiprinātas drošības faktori, kas jāņem vērā, nosakot, vai prasību par 3 % vīzu atteikuma procentu var atcelt: 1) lidostu drošības standarti, 2) programmas par drošības darbiniekiem līdzašinās un 3) valsts ceļošanas dokumentu standarti.

⁽⁴⁾ Sk. 2005. gada 24. janvāra Kopējo nostāju 2005/69/TI par konkrētu datu apmaiņu ar Interpolu, OV L 27, 29.1.2005., 61. lpp.

Ceturtdiena, 2008. gada 22. maijs

K. tā kā, lai labāk aizsargātu ASV un ES pilsoņus no terorisma draudiem, transatlantiskajai sadarbībai vajadzētu uzlabot: a) draudu identifikāciju, izmantojot kopīgu analīzi un plašu informācijas apmaiņu, tostarp apmaiņu ar labāko praksi, ievērojot stingru datu aizsardzības pasākumu sistēmu, b) tiesībsardzības iestāžu un izlūkdienestu koordināciju ES un transatlantiskā līmenī, vienlaikus ievērojot tiesiskumu, pamattiesības un privātumu un c) darbības spējas, izmantojot ES un ASV tiesībsardzības iestāžu un izlūkdienestu ciešāku sadarbību, pamatojoties uz dziļāka līmeņa savstarpēju uzticēšanos starp dažādām aģentūrām un iestādēm;

L. tā kā, ASV Iekšzemes drošības departaments līdz 2009. gada janvārim plāno personām, kuras izceļo pa gaisu un jūras ceļiem, piemērot biometriskās pārbaudes procedūras; izceļošanas procedūru programma tiek uzskatīta par pamatnoteikumu, lai efektīvi pārvaldītu vīzu režīma atcelšanas programmu; ASV varas iestādes plāno neattiecināt (VWP) uz lielāku skaitu ASV sabiedroto valstu, ja ierosinātās izceļošanas procedūras netiek ieviestas, vēlākais, līdz 2009. gada 30. jūnijam,

1. uzskata, ka jebkāda veida tieša vai netieša diskriminācija starp Eiropas pilsoņiem, tostarp, pamatojoties uz viņu valstspiederību, ir jāaizliedz ne tikai Eiropas Savienībā, kā paredzēts EK līguma 12. pantā, bet arī ārpus ES, it īpaši tad, ja šāda diskriminācija ir sekas ES iestāžu un dalībvalstu koordinācijas trūkumam starptautiskās sarunās;

2. atzīmē to, ka pirmo reizi ASV ir atzinušas Kopienas kompetenci veikt sarunas par starptautiskiem vīzu politikas nolīgumiem tieslietu un iekšlietu ministru trijotnes sanāsmē 2008. gada 13. martā, kopīgā paziņojumā piekrītot ievērot divpusēju pieeju; norāda, ka paziņojumā teikts, ka jautājumi, kas attiecas uz valstu atbildības jomām, tiks apspriesti ar valstu iestādēm, bet jautājumi, kas attiecas uz ES atbildības jomām, tiks apspriesti ar ES iestādēm; uzskata, ka saskaņā ar šo paziņojumu ASV turpmāk jāveic sarunas:

— ar Komisiju par vīzu jautājumiem, kā tas jau notiek attiecībā uz gaisa transportu (¹),

— ar Padomi par ES politiku ar drošību saistītos jautājumos (pasažieru daru reģistra nolīgums, ES un ASV nolīgumi par izdošanu un savstarpēju juridisku palīdzību) un

— ar dalībvalstīm par drošības darbinieku klātbūtni transatlantiskos lidojumos un ar drošību saistītiem jautājumiem, ja tie attiecas uz konkrētās valsts pilsoņiem saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem;

3. atkārtoti pauž, ka visiem nolīgumiem, kurus noslēdz EK/ES, ir jāatbilst pamattiesībām un individuālajām brīvībām, kā paredzēts ES līguma 6. panta 2. punktā, tostarp privātam un datu aizsardzībai, kā paredzēts:

— Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā,

— Direktīvā 95/46/EK un attiecīgajos Kopienas tiesību noteikumos (un pasākumos saistībā ar Šengenu), ja tas attiecas uz pārsūtīšanu uz trešo valsti,

— Eiropas Padomes Konvencijā Nr. 108 par individuālo aizsardzību attiecībā uz automātisku personas datu apstrādi un tās 181. papildprotokolā par uzraudzības iestādēm un pārrobežu datu plūsmām;

4. mudina Komisiju sarunās iekļaut jautājumu par to Eiropas iedzīvotāju neizslēgšanu no (VWP), kuri ir inficēti ar HIV, un nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem ES iedzīvotājiem; piekrīt Komisijas viedoklim, ka ceļošanas aizliegumu piemērošana personām, kuras ir inficētas ar HIV, nav objektīvi pamatota (kā norādīts Komisijas 2008. gada 19. februāra atbildē uz Parlamenta uzdoto jautājumu E-6038/07);

(¹) Nolīgums par "atvērtajiem debesīm" (OV L 134, 25.5.2007., 4. lpp.).

Ceturtdiena, 2008. gada 22. maijs

5. apstiprina pilnvaras, ko Padome sniegusi Komisijai, lai veiktu sarunas par nolīgumu, kas nodrošinātu vīzu režīma atcelšanu visiem ES pilsoņiem, kuri dodas uz ASV teritoriju, kā tas jau ir ASV pilsoņiem, kuri dodas uz ES teritoriju; aicina Komisiju informēt attiecīgo Parlamenta komiteju pēc katras sarunu sanāksmes (vajadzības gadījumā konfidenciali);
6. uzskata, ka sarunas jāpabeidz pirms 2009. gada jūnija un ka no tā brīža nav pieļaujama nekāda diskriminācija starp ES pilsoņiem;
7. piekrīt viedoklim, ka dalībvalstīm Padomes norādījumi ⁽¹⁾ jāievēro saskaņā ar EK līguma 10. pantā paredzēto lojālas sadarbības principu, kas saskaņā ar EK Tiesas judikatūru (C-105/03 un AETR lieta (22/70)) attiecas arī uz ES līgumā paredzēto pienākumu izpildi; it īpaši uzsver, ka:
  - dalībai vīzu režīma atcelšanas programmā pēc iespējas ātrāk jānosaka vienādas tiesības visiem dalībvalstu pilsoņiem saskaņā ar vienādiem nosacījumiem attiecībā uz viņu pasu statusu,
  - jebkāda ASV piekļuve ES/EK datubāzēm vai informācijas sistēmām ir jāaizliedz, izņemot gadījumus, ja to skaidri atļauj EK tiesību akti, un šādā gadījumā par to kopīgi jāvienojas ES un pilnībā jāievēro savstarpīguma princips; līdz ar to piekļuves tiesības ir jāpiešķir tikai tad, ja tās atbilst šo ES informācijas sistēmu īpašajiem mērķiem, kas attiecīgi noteikti to juridiskajā pamatā; turklāt jānodrošina pienācīgs aizsardzības līmenis saskaņā ar attiecīgajos ES datu aizsardzības vispārīgajos (Direktīva 95/46/EK) vai specifiskajos (piemēram, Eiropola konvencija, Eurodac regula, Šengenas konvencija) instrumentos paredzētajiem kritērijiem,
  - par pazaudētu un nozagtu pasu datu ziņošanas paplašināšanu attiecībā uz Interpolu kopīgi jāvienojas ES,
  - lidostu drošību saskaņā ar Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas standartiem pietiekami nodrošina spēkā esošie EK noteikumi (par ASV inspekcijām var vienoties gadījumos, kur ir tiešie lidojumi starp lidostām ES teritorijā un ASV),
  - jebkāds oficiāls nolīgums par ES pilsoņu repatriāciju ir pieņemams tikai tad, ja tā pamatā ir savstarpīgums, un par to sarunas jāveic un tas jānoslēdz starp EK un ASV,
  - sarunas par saistībām attiecībā uz iespējamu elektroniskas sistēmas ieviešanu ceļošanas atļaujām ASV pilsoņiem, kuri dodas uz ES, ir jāveic EK;
8. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Amerikas Savienoto Valstu Kongresam un Amerikas Savienoto Valstu Tēvzemes drošības sekretāram.

(1) <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st07/st07337.en08.pdf>

Traģisks stāvoklis Birmā

P6_TA(2008)0231

Eiropas Parlamenta 2008. gada 22. maija rezolūcija par traģisko stāvokli Birmā

(2009/C 279 E/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Birmu,
- ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2008. gada 13. maija ārkārtas sanāksmes secinājumus par humanitāro stāvokli Birmā/Mjanmā,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2005. gada 24. oktobra rezolūciju Nr. 60/1 par Pasaules augstākā līmeņa sanāksmes rezultātiem, kuras 139. punktā ir atbalstīta iespēja veikt kopēju saskaņotu rīcību pret atsevišķām valstīm, kurās "attiecīgo valstu varas iestādes nepārprotami nespēj aizsargāt savus iedzīvotājus no genocīda, kara noziegumiem, etniskās tīrīšanas un noziegumiem pret cilvēci",
- ņemot vērā Reglamenta 103. panta 4. punktu,